

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1506-354

Chișinău

05 / 05 / 2016

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul articolelor 73 și 74 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova și art.28¹ din Legea nr.317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, se prezintă Parlamentului spre examinare, în mod prioritar, proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.543 din 4 mai 2016.

Proiectul de lege nominalizat a fost elaborat în scopul executării Hotărîrii Curții Constituționale nr.18 din 2 iunie 2014 „Pentru controlul constituționalității Legii nr.109 din 3 mai 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Curtea Constituțională și Codul jurisdicției constituționale) (statutul judecătorilor, competențele și procedura Curții Constituționale)”.

Responsabil pentru prezentarea în Parlament a proiectului de lege – Ministerul Justiției.

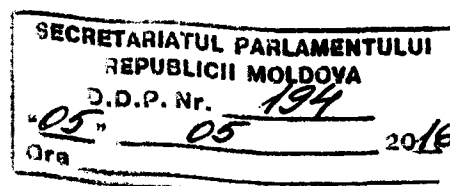
Anexă:

1. Hotărîrea Guvernului nr.543 din 4 mai 2016 – 1 ex.
2. Proiectul de lege nominalizat – 1 ex.
3. Nota informativă.
4. Raportul Centrului Național Anticorupție.

Prim – ministru

PAVEL FILIP

Ex.J.Ciobanu
250-282

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-2-250101

Fax:
+ 373-2-242696

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

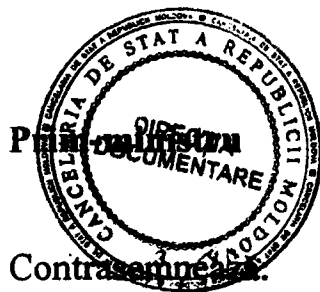
HOTĂRÎRE nr. 543
din 4 mai 2016
Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Ministrul justiției

PAVEL FILIP

Vladimir Cebotari

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**
pentru modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – La articolul 25¹ alineatul (6) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 8, art. 86), cu modificările și completările ulterioare, textul „care nu va depăși 15 zile de la înregistrare. În caz de necesitate, Curtea Constituțională poate decide, argumentat, prelungirea termenului de 15 zile cu încă maximum 15 zile” se exclude.

Articolul II. – La articolul 7¹ alineatul (6) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 53-54, art. 597), cu modificările și completările ulterioare, textul „care nu va depăși 15 zile de la înregistrare. În caz de necesitate, Curtea Constituțională poate decide, argumentat, prelungirea termenului de 15 zile cu încă maximum 15 zile” se exclude.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFOMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative

Proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative a fost elaborat în vederea executării prevederilor art. 28¹ din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, potrivit căruia, Guvernul trebuie să prezinte Parlamentului proiectele de legi cu privire la modificarea și completarea sau abrogarea actelor normative sau a unor părți ale acestora declarate neconstituționale.

Prin Hotărîrea nr. 18 din 2 iunie 2014 „*pentru controlul constituționalității Legii nr. 109 din 3 mai 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Curtea Constituțională și Codul jurisdicției constituționale) (statutul judecătorilor, competențele și procedura Curții Constituționale)*”, Curtea Constituțională a declarat neconstituțională atât Legea nr. 109 din 3 mai 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative cât și unele prevederi ale articolului 25¹ al Legii nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolului 7¹ al Codului jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995.

O analiză retrospectivă denotă că Legea cu privire la Curtea Constituțională și Codul jurisdicției constituționale au fost completate cu art. 25¹ și, corespunzător, art. 7¹ prin Legea nr. 82 din 18 aprilie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Modificările operate au introdus conceptul de suspendare a actelor normative pînă la soluționarea de către Curtea Constituțională a cauzei în fond cu emiterea unei decizii sau hotărîri definitive, dacă aceste acte normative vizează: a) suveranitatea și puterea de stat; b) drepturile și libertățile fundamentale ale omului; c) democrația și pluralismul politic; d) separația și colaborarea puterilor; e) principiile fundamentale privind proprietatea; f) unitatea poporului și dreptul de identitate; g) securitatea economică sau financiară a statului; h) alte domenii pentru care Curtea Constituțională consideră necesară suspendarea acțiunii actului contestat, în vederea evitării prejudiciilor și consecințelor negative iminente; precum și actele cu caracter individual emise de Parlament, Președintele Republicii Moldova sau de Guvern, care se referă la persoanele oficiale de stat exponente ale unui interes public și/sau politic deosebit.

Prin aceleași articole, Înalțul For Legislativ, a stabilit limite temporare Curții Constituționale pentru a se expune asupra fondului cauzei dacă s-a dispus suspendarea acțiunii actului normativ contestat. Astfel, conform articolului 25¹ al Legii cu privire la Curtea Constituțională și articolului 7¹ al Codului jurisdicției constituționale „*În cazul suspendării acțiunii actului normativ contestat, Curtea Constituțională va examina, în fond, sesizarea într-un termen rezonabil, care nu va depăși 15 zile de la înregistrare. În caz de necesitate, Curtea Constituțională poate decide, argumentat, prelungirea termenului de 15 zile cu încă maximum 15 zile.*”

Raționamentele reținute de Curte pentru declararea neconstituțională a prevederilor ce țin de termenii de procedură se rezumă la următoarele aspecte:

„86. Eficacitatea acțiunii Curții, exercitată în conformitate cu competența stabilită prin articolul 135 din Constituție, ca și în cazul oricăror litigii sau procese, este indisolubil legată de respectarea unor termene rezonabile. În caz contrar, jurisdicția constituțională ar risca să devină una iluzorie.

87. Rezonabilitatea termenelor se determină în funcție de mai mulți factori: complexitatea cauzei, comportamentul instanței, comportamentul părților, comportamentul altor autorități implicate.

90. În general, reglementarea termenelor de examinare și a procedurilor Curții Constituționale prin legi emise de Parlament vine în contradicție cu principiul independenței Curții. În practica altor state, normalitatea constă în autonomia regulamentară a Curții, aceasta având dreptul să-și aprobe propriile regulamente de procedură. În mod similar, Curtea Europeană a Drepturilor Omului își adoptă propriul regulament de procedură.

91. În acest context, stabilirea unor termene excesiv de restrânse a fortiori afectează independența Curții și riscă să compromită examinarea completă a cauzelor și, respectiv, să golească de conținut funcția Curții de garant al Constituției.

92. Curtea apreciază că nu există argumente obiective și rezonabile de natură să justifice diminuarea în jumătate a termenului general de examinare a sesizărilor și nici introducerea unor noi termene de soluționare a cauzelor aflate pe rolul său.

93. În același context, Curtea observă că alin. (6) al articolelor 25/1 din Lege și 7/1 din Cod dispun că, în cazul suspendării acțiunii actului normativ contestat, Curtea Constituțională va examina, în fond, sesizarea într-un termen rezonabil, care nu va depăși 15 zile de la înregistrare. În caz de necesitate, Curtea Constituțională poate decide, argumentat, prelungirea termenului de 15 zile cu încă maximum 15 zile.

94. Astfel, deși consacră noțiunea de „termen rezonabil”, aceeași normă fixează acest termen la un maxim de 15 zile. Sub acest aspect, norma consacră un nonsens juridic, dovedind un mod deficitar și imprecis de redactare.”

2. Impactul proiectului asupra drepturilor fundamentale ale cetățenilor

Având în vedere argumentele Curții Constituționale și soluția expusă în Hotărârea nr. 18 din 2 iunie 2014 pentru controlul constituționalității Legii nr. 109 din 3 mai 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Curtea Constituțională și Codul jurisdicției constituționale) (statutul judecătorilor, competențele și procedura Curții Constituționale), Ministerul Justiției a elaborat proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative.

Proiectul de Lege propune excluderea din articolul 25¹ alineatul (6) al Legii cu privire la Curtea Constituțională și articolul 7¹ alineatul (6) al Codului jurisdicției constituționale a textului „care nu va depăși 15 zile de la înregistrare. În caz de necesitate, Curtea Constituțională poate decide, argumentat, prelungirea termenului de 15 zile cu încă maximum 15 zile.”, declarat neconstituțional de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 18 din 2 iunie 2014.

3. Impactul proiectului asupra bugetului de stat

Proiectul nu necesită acordarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

4. Impactul proiectului

Prin proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative se urmărește aducerea în concordanță a prevederilor Legii cu privire la Curtea Constituțională și Codului jurisdicției constituționale cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 18 din 2 iunie 2014.

5. Auzirea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, Proiectul a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției (directorul „Transparența decizională”, compartimentul „Proiecte de acte normative remise spre coordonare.

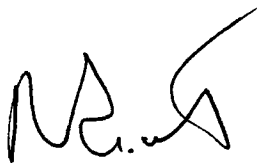
Prin scrisoarea nr.03.1427 din 12 februarie 2016, proiectul a fost remis pre avizare tuturor autorităților administrației publice centrale de specialitate, aparatului Președintelui Republicii Moldova, cancelariei de Stat, Procuraturii Generale, Oficiului Avocatului Poporului, Direcției juridice a Parlamentului, Direcției de Justiție a UTA Găgăuzia și Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova.

Au fost recepționate avize de la: Procuratura Generală, Ministerul dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Direcția de Justiție a UTA Găgăuzia, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Cancelaria de Stat, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Mediului, Oficiul Avocatului Poporului și Aparatul Președintelui Republicii Moldova.

Toate instituțiile enumerate au prezentat lipsă de obiecții și propuneri și au avizat pozitiv proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative. Astfel nu a fost necesară întocmirea sintezei obiecțiilor și propunerilor.

În rezultatul efectuării expertizei anticorupție, în proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele internaționale anticorupție, din textul proiectului nu rezultă promovarea unor interese/beneficii de grup sau individuale în detrimentul interesului public, nu au fost identificate cerințe excesive care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați. De asemenea, nu au fost identificate norme de trimitere, blanchetă sau în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

(**Ministru**

Vladimir CEBOTARI